enlace

SUMARIO

Pág. 1

Algún aspecto del estudio. - *R. Gual.*

Pág. 2

L'estudi, camí vers la pregària. - *P. Vivó.*

Pág. 3

NON SCHOLAE SED VITAE ▪ Estudio, trabajo personal - *G. Mora.*

INTENTANT CONCRETAR ▪ Quin valor concediries a l'estudi en la nostra formació integral?

Pág. 4

Les llengües. El seu estudi - *S. Bech.*

Revisem la nostra vida d'estudi.

Pág. 5

El estudio en equipo - *P. Adell*

Pág. 6

Estudio e intercambio - *F. J. Calzada, S. I.*

LOS OTROS LIBROS ▪ Teología de la Historia - *Ll. Gassiot.*

Pág. 7

MIRADA AL PRESENT. Descobrim el món en el nostre estudi - *J. Rigol.*

Pág. 8

PARLEM-NE. Monseñor Ancel (interviu) - *Breu-Capell.*

DIBUJOS:

Serrallach, Orenes y Silvestre.

N.º 19 (Con licencia eclesiástica) **Mayo 1961**

Seminario Conciliar Barcelona

Depósito B. 8135 - 1961

ALGUN ASPECTO DEL ESTUDIO

Plantear el problema del estudio es fundamental para nosotros porque lleva consigo la revisión de un aspecto central de nuestra vida cristiana en marcha. Supone la solución de gran parte del problema de la relación entre la voluntad divina y nosotros; poner las manos en un problema común en el que todos estamos interesados y metidos de lleno.

Como problema práctico su solución no depende de nosotros: tiene una concreción que debemos aceptar. Como problema teórico tiene sus razones que podemos analizar sin que debamos siquiera intentar dar soluciones, sino subrayar valores, notar líneas de conducta y apreciación. En este aspecto teórico se nos pide una actitud de diálogo: escuchar y comprender todo en una primera fase, hacer una «crisis» notando lo principal y común, valorar positivamente lo que se presenta como particular.

* * *

Toda revisión de un problema va precedida de una inquietud. Excesivas revisiones indican excesivas inquietudes. Todos estamos conformes en que conformismo y revolucionismo son dos extremos y en que hay que buscar la línea intermedia: la evolución. Antes de indicar algunos aspectos, podríamos preguntarnos si tal problema está centrado en aquella *zona intermedia* de nuestro revisionismo que profesores y superiores conceden que debemos explotar. El hecho de proponerse tal pregunta puede abrir camino hacia una solución serena y garantizar que no se trata de una inquietud vana, sino de un problema que está en la línea de aquellos que la Iglesia quiere que nos preocupen y que intentemos solucionar, puesto que nos considera responsables.

* * *

La misma vida lleva consigo el descubrimiento de unas vivencias que primero se insinúan y que llegan a ser con el tiempo auténticos convencimientos. Una de éstas la hemos encuadrado con mucho éxito en el aforismo «quod passive discitur, neque discitur». La sucesión monótona de clases, asignaturas, materias, programas y exámenes llega a producir en el que estudia una saturación de ideas. Llega el momento en que uno se da cuenta de que le sobran ideas. Percibe claramente que necesitaría un tiempo de que no dispone para hacer suyo, mediante un estudio personal, un material que le llueve ininterrumpidamente. Cuando se produce esta situación de inflación intelectual, sucede algo para mí muy grave: el alumno pierde la capacidad de *admiración* ante unos problemas que se le presentan ya solucionados incluso en sus mínimos pormenores. En esta situación, muy corriente entre nosotros, la salida más fácil consiste en aprender para la clase (= para los exámenes).

Vamos manoseando problemas en los cuales están interesados los hombres, los ángeles y el mismo Dios, sin poder encontrar aquella actitud del espíritu humano que nos permita asimilar algo para nuestra vida. Esto sucede, sobre todo, cuando el contacto con la Ciencia se realiza a través de monólogos que sobrepasan nuestra limitada capacidad de asimilación. Donde no se da la admiración, no se da el problema, y por tanto tampoco el interés. Interés no académico, sino vital. Seguramente es exagerado pedir un mismo interés para todas las materias, como también querer eliminar el período necesario de asimilación pasiva —memorístico y de simple información—, pero no se puede prescindir de una elaboración personal de los problemas en estudio a partir de la actitud filosófica de la admiración.

* * *

El estudio en el Seminario tiene el peligro de estar muy alejado de la vida y por ello quedarse en resecas disquisiciones intelectuales que sólo pueden satisfacer a un reducido número de espíritus selectos. Cuando uno ha comprobado experimentalmente la utilidad de estudiar ciertas materias, toma el estudio no como una carga, sino como una condición necesaria para el apostolado. El estudio se convierte en un diálogo con los hombres a quienes hay que transmitir un mensaje de Dios y en un diálogo con Dios para asimilar este mensaje.

No es suficiente oir repetir muchas veces que uno ha de llenarse primero para después dar; es necesario tener vivencias de la proyección apostólica del estudio para usarlo como un medio. Hay que sentir también el honor profesional y la competencia que éste exige. Pero esto generalmente se consigue mediante un cierto trato con el mundo. Es un estimulante para el estudio enterarse personalmente de algunos de los problemas que preocupan a nuestros hermanos para acudir a buscar con interés la solución que Dios les da en la Iglesia. En la medida en que esto es posible y que Dios dispone para cada uno, el contacto con la realidad vivificará nuestras horas de estudio-clase y nos hará caer en la cuenta de que somos estudiantes porque vamos destinados a ser sagrados guías y profetas de los oráculos de Dios a la Huamnidad. Es necesaria también una reflexión personal sobre las condiciones espirituales y humanas que nos han movido a encontrarnos en el estudio.

* * *

Indudablemente. El estudio en su sentido amplio: clases, contacto con los profesores y superiores, estudio y reflexión personal, lecturas, etc., ha formado nuestras convicciones humano-religiosas fundamentales. De esto también uno se da cuenta tratando a los demás; sorprendiéndose tal vez a sí mismo poseedor de una visión del mundo que tiene su palabra, su mensaje para todos los aspectos de la compleja realidad humano-divina. Esta constatación entusiasma y estimula.

La ciencia eclesiástica es compleja, pero riquísima y una. Llega necesariamente el momento en que aflora el sentimiento de incapacidad e impotencia ante ella; uno se consuela mirando a su mensaje que es uno y considera que lo decisivo es captarlo con la mayor profundidad

(continúa en la pág 2)

L'ESTUDI, CAMÍ VERS LA PREGÀRIA

«Sense l'estudi, l'ànima enmalalteix» SÈNECA

INTRODUCCIO

Simone Weil, en diré quatre coses per si per algú fos totalment una desconeguda, és una escriptora francesa que morí tuberculosa l'any 1943, al 34 anys d'edat. Una vida breu, certament, però plena d'interés i curulla de matisos ben sovint paradoxals. De bon principi, i a través de la seva obra, és fàcil caure en la inexactitud de judicar-la molt propera a la fe catòlica; amb tot, no cal pas reflexionar massa, per adonar-nos que el seu pensament està imbuït d'una bona dosi de maniqueïsme i fins i tot d'estoïcisme. Charles Moeller fa un magnífic i profund estudi de la seva personalitat en el primer volum de la seva obra «El silenci de Déu».

Dona d'una sinceritat esborronadora en si mateixa, té la valentia de convertir heroicament en vida el seu pensament sovint (sovint) clapejat d'error. Bona part de l'obra de Simone Weil representa un dels perills més greus amb què pugui enfrontar-se la consciència cristiana actual. Però cal admetre que, si més no, la seva figura esdevé, en mig d'aquest món tan sovint ple de filosofies de «terrat» i prou, la lliçó i el testimoni d'una vida lliurada plenament als altres. La lliçó i el testimoni d'una gran intellectual, cal reconèixer-ho, víctima de la seva pròpia intel·ligència, però que té com a nota positiva l'haver volgut tastar amb la pròpia vida l'angoixa i el dolor dels seus germans. «La meva esperança en Simone Weil, diu Moeller, es fonamenta en la creença que ella va ser molt millor que les seves teories...».

Però ni l'intent ni l'encàrrec d'aquestes ratlles consisteix en parlar-vos de Simone Weil, sinó en procurar dir alguna cosa sobre l'estudi com a camí que mena a la pregària. I ha estat la lectura recent, degudament aconsellada, d'un assaig de Simone Weil titulat «Reflexions sobre el bon ús dels estudis escolars per l'amor de Déu», adreçat per l'autora al dominic P. Perrin, el sacerdot que més endintre arribà de la seva ànima, el que m'ha decidit a prendre'l com a punt de partida. El seu pensament sobre l'estudi a mi personalment, de moment, m'ha convençut força. Cal fer notar, però, que sovint l'autora exagera una mica el valor que dóna a l'atenció, amb tot, element importantíssim de la pregària en general. El nostre coneixement exacte del que és l'oració en si, amb tota la seva complexitat i extensió, ens farà superar fàcilment aquesta dificultat.

Tot fent-me meves, doncs, les seves idees generals, intentaré aplicar-les a la nostra vida. Potser algú judicarà que no diem res de nou, i és possible tingui raó. Malgrat tot, la lectura d'aquestes ratlles hauria donat el seu fruit si només fes atinar en una colla de coses ja sabudes, tanmateix, però sovint una mica arreconades i especialment poc relacionades o lligades entre si, i que Déu posà, sense cap mena de dubtes, en el nostre camí per tal que les aprofitéssim amb tota la seva amplitud.

LA CONCEPCIO CRISTIANA DE L'ESTUDI

La clau d'un concepció cristiana de l'estudi rau, diu Weil, en que l'exigència principal de la nostra pregària és l'*atenció*. I és així, perquè la pregària, prenent com a punt de partença l'home, és, per damunt de tot, l'orientació cap a Déu de tota l'atenció de què és capaç l'ànima. De tal manera que podem concloure que de la intensitat de la nostra atenció, en general, en dependrà la qualitat de la nostra pregària.

I si bé és veritat que els estudis despleguen una part menys elevada i intensa de l'atenció en comparança a la desplegada a l'hora de la pregària, aquests estudis esdevenen plenament eficaços per tal de fer créixer o desenrotllar el poder o la capacitat d'atenció; atenció que degudament exercitada estarà molt més disponible a l'hora de l'oració.

Cal, però, que els nostres estudis siguin executats amb aquest fi i sols amb aquest fi; de tal manera que la formació de la facultad d'atenció en vistes a la pregària ha d'esdevenir el veritable fi i gairebé l'únic interès dels nostres estudis. Sense negar que els estudis, ultra aquesta finalitat, tenen un interès intrínsec; però es tractarà sempre d'un interès secundari.

Potser aquesta teoria a primera vista apareix una mica exagerada davant d'estudis que enclouen en si mateixos un gran valor intrínsec com és, per exemple, la Sagrada Teologia; amb tot, en certa manera, sembla queda superada la dificultat si tenim en compte que el que busquem no és pas l'atenció per l'atenció, sinó l'atenció en quant ens facilita el nostre contacte amb Déu a través de la pregària, i ben segur que cap altre fi pot estar per damunt d'aquest en la nostra vida. ¿Quina altra finalitat més enlairada podrien tenir el nostres estudis teològics que la de facilitar-nos, per damunt de tot, el nostre apropament i la nostra intimitat amb el Senyor, la major manifestació de la qual es dóna en la pregària? I és a partir d'aquí quan aquests estudis podran tenir un autèntic sentit social i pastoral purificats ja en la seva mateixa orientació i després amb el contacte íntim amb Déu per l'oració.

Si admetem aquest fi primari, conclou Weil, haurem d'admetre també que els estudiants que estimen Déu no haurien de poder dir mai d'una manera absoluta: «estimem el grec o les matemàtiques...», cal que aprenguin a estimar tot això, principalment, perquè fa créixer l'atenció que, orientada vers Déu, esdevé la mateixa substància de la pregària.

NATURALITAT DEL SISTEMA

No sentir cap inclinació natural per un estudi concret, per les matemàtiques per exemple, no impedeix pas que la investigació d'un pro-

blema o l'estudi d'una demostració ajudin també a desenrotllar la nostra atenció; fins i tot aquesta falta d'inclinació sovint pot esdevenir una circumstància favorable. No hi fa res que no s'arribi a la solució del problema; si hem treballat sincerament no hem perdut el temps, ja hem abastat el valor principal del nostre estudi en una dimensió més misteriosa: hem fet créixer la nostra capacitat d'atenció. El fruit del nostre esforç apareixerà més tard o més d'hora, perquè aquella feina que haviem judicat estèril haurà aclarit una mica més el camí de la nostra sensibilitat. Tal vegada, gràcies a la nostra fidelitat, un dia copsarem millor la bellesa d'un vers de Maragall... Però, sense cap mena de dubtes, és cert que aquest fruit l'hem de retrobar en la pregària...

¿Per què no podria ser que els esforços gairebé inútils realitzats pel Rector d'Ars, durant llargs i dolorosos anys per tal d'aprendre llatí, donaren més tard el seu fruit en el discerniment meravellós a través del qual semblava veure, talment, l'ànima mateixa dels penitents darrera de llurs paraules i de llurs silencis?

RIQUESA D'AQUESTA ORIENTACIO

Enfocat així l'estudi esdevé, amb força més facilitat, un camí que mena vers la santedat tan bo com quelsevol altre.

No diem pas que sigui l'única manera d'aconseguir el desenvolupament d'aquesta facultat que ens ha de facilitar l'acte més important de la nostra vida, la pregària; seria un exclusivisme absurd; tothom hi està cridat a l'oració, i la vida de cadascun dels homes porta inclosos els camins propis que hi menen.

No dubtem gens; però, que en la nostra vida actual, on l'estudi hi juga un peper importantíssim, seria llastimós no aprofitar degudament aquesta dimensió i orientació, que a més li ha de donar una gran unitat.

L'ALEGRIA, ELEMENT ESSENCIAL

Ens cal estudiar amb alegria. Aquesta nova dimensió ens hi pot ajudar. L'alegria d'aprendre és tan indispensable per l'estudi com una bona respiració perls atletes. La intel·ligència només creix i es desplega amb totes les seves possibilitats quan el terreny on es mou traspua alegria. «Omne agens agit propter finem», i certament que no podíem trobar un altre fi que més elevadament ens pogués moure en la nostra vida d'estudiants: l'alegria hi sorgirà espontània.

ALTRES ASPECTES D'AQUESTA DIMENSIO

L'amor a Déu i al proïsme, que no és altre que el mateix amor, tenen per substància, segons Simone Weil, l'atenció. Una mostra ben important del nostre amor pel germà és ser capaç de preguntar-li de debò: «¿Quina cosa t'angoixa?», i per això serà suficient, però indispensable, saber-li adreçar certa mirada. I aquesta mirada és, per damunt de tot, una mirada en la que l'ànima es buida de tot contingut propi per a rebre en si mateixa al ser que mira, tal com aquest és, en tota la seva veritat.

Els desgraciats tenen necessitat en aquest món d'homes capaços de prestar-los-hi atenció, d'escoltar-los, d'entendre'ls. Tot plegat una cosa ben sacerdotal. Weil assegura, però, que la capacitat de prestar atenció a un desgraciat és un afer molt rar, difícil, quasi un miracle. Arriba a afirmar que gairebé tots els que es creuen tenir aquesta capacitat, en realitat no la tenen. L'ardor, l'impuls del cor, la pietat no són pas suficients.

Si això és així, resultarà que una versió llatina, un problema matemàtic o una classe d'hebreu... surtin bé o malament, amb la condició, tan sols, de què se'ls hi hagi concedit l'esforç convenient, donaran a l'estudi, així orientat, ultra el seu valor intrínsec, tan sovint discutit i fins i tot potser discutible..., una dimensió molt més ampla, un nou al·licient: el gran al·licient de saber que el nostre estudi quotidià, la tasca més important de la nostra vida d'avui, a la qual hi estem lliurats més hores, ens prepara a la vegada per al nostre, encara més important, contacte amb Déu i amb els nostres germans.

Pere VIVO

(viene de la pág. 1)

—tú ante él— en su conjunto. Pero nuevamente el problema. Esto no puede conseguirse yuxtaponiendo cantidades de erudición en las alacenas de la memoria.

Por momentos he «intuido» que la solución podría estar en un *estudio-contemplación* que exigiría, por descontado, constante dedicación y sobre todo una serenidad de espíritu que sólo podría conseguirse tirando por tierra «mi tinglado». También debería contribuir la estructura académico-disciplinar revisando algunos de sus principios.

* * *

Estos son solamente algunos aspectos. Todos confesamos religiosamente la doctrina teológica admirablemente expresada por el refrán que reza: «Dios escribe recto con líneas torcidas». Puede incluso resultar que después de todo, el torcimiento de nuestro caso sea sólo fruto de un defecto visual subjetivo; pero también debe tener su verdad aquello que nos recuerda R. Guardini *(El Señor,* II, 317) al presentar el libro del Apocalipsis, libro de consolación de Dios a su Iglesia, cuando se pregunta: «¿Pero cómo consuela Dios? No lo hace diciendo que en el fondo la prueba no es tan terrible como parece; es terrible y la considera tal». El progreso humano hubiese sido imposible si se hubiesen negado de por base los problemas que impelían al hombre a buscar una solución.

Ramiro GUAL BOIX

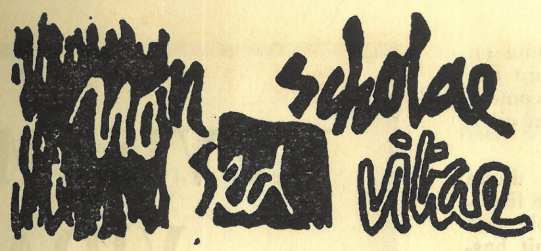

ESTUDIO, TRABAJO PERSONAL

Es muy dolorosa la sensación de quien hojea un libro estudiado dos o tres años antes y se da cuenta de que le es casi totalmente desconocido. Sensación ésta desgraciadamente muy común, como demuestra la experiencia. Sin embargo, es éste un problema que, como todos, ya se ha solucionado: «estudiamos para olvidar».

Sería interesante ver hasta dónde llega la verdad de esta afirmación, y hasta dónde se la quiere hacer llegar... creo que tendríamos muy curiosas sorpresas.

He hablado de la experiencia (¿la de todos?). De nuevo me sirvo de ella; esta vez la mía. Recuerdo un tema (no digamos una asignatura; suena mal) estudiado hace ya bastantes años y del cual me atrevo a hablar con quienes lo están estudiando ahora. En cambio recuerdo otros temas estudiados posteriormente que me son casi una acusación. ¿Es verdad total que «estudiamos para olvidar»?

* * *

La cuestión es puramente pedagógica. No creo que sobre esto se haya definido nada. Las afirmaciones, pues, son discutibles a priori. Tienen, sin embargo, un elemento a su favor: la experiencia de bastantes años de alumno.

Todos hemos ido viviendo muchas maneras de «pasar» una asignatura. Desde el «volar planeando» hasta el «estudiar profundizando». El resultado ha sido muy distinto en los dos casos y en los múltiples matices que se encuentran entre las dos posiciones.

Es evidente que «se ha olvidado» más o menos. Se ha olvidado mucho en el estudio «volando» y se ha olvidado también mucho en el estudio «profundizando». Pero la manera ha sido muy distinta. En el segundo caso se han olvidado los matices, las cuestiones marginales, lo menos importante en definitiva; hasta se ha olvidado la prueba de Escritura o de Iglesia; pero se *posee el tema,* la línea, la problemática, la posición. Hasta se sabe distinguir entre la posición católica y la tomista. (Dentro de 25 años, ¿quién sabrá distinguirla si no se vuelve a estudiar?)

En cambio, en el primer caso se ha olvidado todo.

¿Se ha olvidado? Se presenta otro problema. Sólo puede olvidarse lo sabido. ¿Y qué se sabe de una asignatura sobre la cual sólo se vuela? Y concretando ya, ¿qué quiere decir «volar planeando»? ¿Cuándo se vuela?

Quien más quien menos sabría insinuar ya la respuesta a esta pregunta. Yo creo que se vuela cuando se estudia una asignatura sólo para «saber decirla»; en la clase o en el examen; lo mismo da. Saber decir una cosa no significa saber una cosa. Significa, simplemente saber decirla. Si alguien sabe decir un libro no significa que posee el libro, que se lo cree y se lo ha hecho suyo. Quiere decir sólo que si le hacemos una pregunta intentará imaginarse en qué lado de la página se encuentra, con qué letra está escrito, y con dos o tres de estos datos nos dará la respuesta; siempre con el peligro inminente de contestar una pregunta que está a la misma altura, con la misma letra pero cinco páginas más adelante.

Volar (o esquiar como quieren otros) por una asignatura significa estudiar para saber decirla. Es ésta una de las trágicas ironías de la vida. Porque si se hace decir una signatura, no es para ver si se sabe decir, si se sabe volar con elegancia; precisamente todo al revés. Cuando se pregunta, donde sea, la lección, es para ver si se «sabe», si se posee, si se ha hecho vida. Lástima que saber decir algo, leído y estudiado diez minutos antes, no signifique saberlo.

Nos hemos alejado bastante del título. «Estudio, trabajo personal». Con esto he intentado resumir la posición del «estudio-profundizar». Dejamos ya la del «estudio-volar». (Con todo, sería interesante reflexionar sobre las consecuencias de esta manera de estudiar, por ejemplo, durante los cuatro años de teología, o tres, o dos.)

¿Es posible un estudio serio, profundo, personal, de todas y cada una de las asignaturas? Hay quien dice que no; por lo menos para algunos. No estamos a la altura. El Seminario no es una universidad (otra de las afirmaciones que necesitan revisión). Estos dicen, pues, que para algunos es imposible «hacerse suyas» todas las asignaturas. O lo que es lo mismo: hay quien tendrá que volar por encima de algún tema, por ejemplo, de teología; que no lo podrá «estudiar». Planteado así el problema no podemos estar de acuerdo con esta solución.

Pensando en todo esto vemos la necesidad de concretar los términos para concretar las posiciones. «Es imposible un estudio personal, propio, trabajado, de todas las asignaturas». Aquí hay, evidentemente, una parte de verdad. No todos podrán profundizar personalmente todos los matices y corolarios de todas las asignaturas (¿quién puede hacerlo?). Pero creo que no está aquí el problema. No se trata de trabajar profundizando todo el *libro*. Se trata de poseer el *tema,* habérselo hecho propio, relacionarlo con los otros temas, hacerlo reflexión y oración. Creo que esto lo puede hacer —lo ha de hacer— todo el mundo; cada uno según sus posibilidades. Aunque al final no se sepan todos los scholions.

* * *

Esta posición madura, seria, ante la VERDAD, que es más que ante los manuales, no se improvisa. Necesita un crecimiento, una orientación. Necesita una pedagogía del estudio. Necesita una dirección personal más directa que la de profesor —alumnos en la clase, donde se ha de prescindir de las necesidades y altura de cada individuo.

Muchos más elementos serían necesarios para un buen resultado en este aspecto. Uno de ellos: el horario, que debería progresar en la línea de menos atomización que lleva hace unos años; otro: el respeto casi sagrado de todos y cada uno al estudio del otro, etc.

Un elemento, entre todos, sería fundamental: una conciencia profunda de responsabilidad, individual y colectiva; responsabilidad porque depende primariamente de cada uno su propia formación; somos nosotros quienes hemos de crecer, quienes hemos de llegar al sacerdocio; y seremos nosotros, personal e individualmente, quienes nos encontraremos cara a cara con una tarea que se adivina bastante difícil.

Gaspar MORA

La formació, la nostra formació ha de ser, em sembla, sobre tot, un equilibri; però a condició de ser un equilibri dinàmic, viu.

Aquest equilibri és el contrapès o la síntesi de diversos elements: oració, estudi, disciplina, litúrgia, certes activitats... però molt més important que cap d'aquests elements per si sol ho és l'equilibri.

Un equilibri que ha de ser viu, actiu.

I això suposa moltes qualitats en aquest equilibri: ha de ser un equilibri personal, una harmonització de les reals capacitats i recursos de la persona concreta i no una uniformació; ha de ser flexible, de tal manera que les dosis dels diferents elements esmentats puguin ser variats, segons les circumstàncies de temps, situació, psicologia... sense que d'aquestes variacions n'hagi de sortir perjudicat l'equilibri total.

Dins d'aquests elements és indubtable que l'estudi posseeix una importància fonamental. Però sense caure en un relativisme absolut —perquè és evident que en tot equilibri formatiu nostre hi ha d'intervenir almenys considerable i suficientment l'estudi— potser encara és més capital admetre que la dosi personal d'estudi és diferent per cadascú. En grau i en maneres o formes d'estudi. La dificultat està en saber trobar aquesta proporció adequada.

Josep M.ª BAGUÑA

M'atreveixo a dir que no hi ha ningú en el Seminari que no doni a l'estudi la màxima importància. El problema està en què s'entén per estudi i quines són les maneres d'estudiar.

Perquè no sembli que fujo d'estudi (i perdó per la redundància), concretant-me a la situació tal com es dóna hic et nunc, crec que no ens queda més remei que prendre'ns-el seriosament, doncs —deixant de banda altres motius més alts— el necessitarem per la nostra vida sacerdotal. No tothom tindrà capacitat i temps per fer-se seva la teologia.

Ernest MARTINEZ GUARNE

«Estudi» és un concepte global i per tant molt ric. Té un valor central quan vol indicar el «descobriment» (subratllo el matís) de les realitats sobrenaturals... Descobriment personal profund, conscient, seriós; i això vol dir: en la reflexió i l'oració; no un estudi —esquí damunt de les idees.

Però crec que no s'ha esgotat aquí la seva virtualitat (tot i ser això extraordinàriament important). En el concepte «estudi» hi ha un altre element: el descobriment, que ha de ser tan profund i seriós com l'anterior, de les realitats naturals, d'aquestes realitats en funció de les quals Déu ha creat les sobrenaturals. Són dos móns distints i moltes vegades separats. Es funció del sacerdot unir-los i insertar un en l'altre.

No veig clar, per altra banda, l'èxit pedagògic de la seva separació absoluta per dedicar-se exclusivament a entendre'n un. És més (i no dogmatitzo), crec que així com les realitats terrenes s'han de mirar a través del prisma sobrenatural, les sobrenaturals trobarien una més profunda vivificació si s'estudiessin en funció de les terrenes.

Gaspar MORA

L'estudi, mirat amb ulls escolars, és l'acció més noble de l'home, car és exercida per la facultat més noble que posseeix: la intel·ligència.

Jo li concedeixo el lloc principal en la formació del sacerdot, però a condició de que s'entengui. Estudi és un concepte polivalent.

Estudiar vol dir sintonitzar amb quelcom (el món, la societat, jo, el Misteri...) no com podria fer-ho faci un home. Per tant no ens podem quedar en «sentir» i «defensar-nos», reaccions animals (en el nostre cas: escoltar a classe, llegir llibres i salvar un examen).

Jo diria que dues coses són necessàries. Primerament conèixer, comprendre, submergir-se en l'objecte; afrontar el Misteri, no pas defugir-lo amb una reacció d'autodefensa. Després fer-ne vida per l'Acció. Encara que l'estudi sigui l'acció més noble, cal arribar a l'Acció de tot l'home. Si no, hi ha un desequilibri, una anormalitat: deixem, en part, de viure en aquest món. Ens en anem fent un de particular.

Frederic PRIETO

Jo li concediria un valor quasi capital. La raó es simple: ser testimonis de la Veritat no s'improvisa.

Ara bé, també seria improvisar donar a l'estudi aquest lloc quasi capital però reduint-lo a la simple «ampollada» d'uns textos, o bé a l'assimilació d'unes veritats. Per a no improvisar cal que, a més d'ocupar el lloc que li pertoca, l'estudi sigui aquell treball seriós amb el que busquem, d'una manera immediata, que la Veritat ens posseeixi.

Josep SERRANO

QUIN VALOR CONCEDIRIES A L'ESTUDI EN LA NOSTRA FORMACIÓ INTEGRAL?

Les llengües. El seu estudi.

Quina importància tenen per nosaltres les llengües, els idiomes?

El parlar és essencialment humà. Per això no podem passar de llarg sense pensar-hi.

Parlar és fer ús d'una llengua, d'uns signes convencionals. Però no tothom té el mateix idioma. N'hi ha molts. ¿Val la pena doncs estudiar-ne de nous, conservar els que ja sabem? Jo voldria reflexionar amb tu. Potser no arribarem a un «si» o a un «no». Diuen que totes les universals són falses.

El valor que pot tenir l'estudi d'una llengua és molt, considerat *en si* mateix. Ve a ser, diria jo, com el quadre de «El entierro del conde Orgaz» del Greco. *En si* és ben poca cosa: una tela i unes pintures. Però la força del geni, de l'home, els ha combinat de tal manera que han adquirit una importància nova. Moltes de les coses que estudiem, en sí tenen un valor: la Teologia, la Filosofia, les Ciències. Però l'aprendre un idioma, el donar-li els darrers retocs, en sí mateix, en l'ordre humà, tot just té més interès que el que pugui tenir un exercici memotècnic, o l'adquirir una mica de «cultureta» llegint un article qualsevol d'una revista. Tota la seva importància li ve de ser el vehicle del pensament, de l'ànima de l'home, i per sonsegüent de tot l'home. El llenguatge, les idees que expresi sa ens donen a conèixer l'home. El coneixement ha de dur vers l'amor. L'amor veritable en nosaltres ha de ser la caritat. Com més coneixem la humanitat, cada home, com més ens hi apropem, major obligació d'amor ens hi lligarà, més ens haurà d'apropar al germà, que és Crist. Per això el parlar, per nosaltres, cal que sigui un acte sagrat, com tota la nostra vida.

El llenguatge, en la Revelació, ha mostrat Déu als homes; per unes llengües humanes continua parlant Crist a la humanitat en l'Església. Crist ha volgut lligar la seva obra redemptora a l'Església. D'ella depèn l'extensió de la Redempció. Va rebre el manament diví de santificar, de fer a tothom deixeble de Crist.

La veu de Jesús és l'Església que predica a totes les gents la Bona Nova.

Nosaltres haurem de portar la Paraula divina als homes. La paraula de pau, d'amor, de justícia, de consol, de veritat. El món és, però, arran de la guerra, ple d'odis, de lluites, d'injustícies, de llàgrimes, no coneix a Aquell que és la Veritat.

La tècnica porta a tot arreu la paraula, la multiplica. Hi arriba amb ella Déu? Ai de nosaltres, si no evangelitzem!

La radio, la premsa, el cine, la TV no estaran sempre oberts a tots nosaltres. No tenim tots les qualitats necessàries, diem. Però aquests mitjans continuen, en bona part, en les mans dels sembradors de cugula. Tu i jo tenim també aquesta responsabilitat. Haurem de predicar, d'escriure, redactar la fulla parroquial, parlar amb els xicots, amb els grans... I la paraula un cop dita vola i ja no torna.

De vegades tu i jo creiem que ja n'aprendrem d'escriure, de predicar bé la paraula de Déu. Quan la sentim en boca d'altres capellans, diem sovint que no coneixen el públic, que no s'adapten, que no parlen bé, que no en saben, que diuen moltes —o poques— coses, que la idea principal no s'ha recalcat prou... Demà cada u de nosaltres haurà de ser també mestre. De la nostra paraula dependrà, en part, l'eficàcia de l'obra de Déu. Estarem prou preparats...? Parlarem —o escriurem— com és degut a la paraula de Déu?

La Veritat és «difusiva sui». El món no s'ha convertit encara tot a l'Evangeli, i s'està descristianitzant part del poble cristià. Es, una altra vegada, el problema de les teologies nova i kerigmàtica. Els seus motius encara persisteixen. Em torno a preguntar, doncs, jo: Ha estat prou eficient la predicació de la paraula de Déu? Al pas que anem, tu i jo continuarem sense solucionar, en la part que a nosaltres ens pertoca, aquesta dificultat? Es pot dir alguna vegada que no tenim prou aptituds i que aquest problema és per els altres? Siguem sincers davant de Crist que diu a l'Església: «Aneu per tot el món, i prediqueu la Bona Nova a tota criatura. El qui creurà i serà batejat, se salvarà...». (Mc. 16, 15-16).

D'entre l'estudi dels idiomes el que més s'ha de tenir en compte és el propi, o els que són usuals allà on es viu. Per poder parlar la paraula divina hem de conèixer la llengua que usem. Això no s'aconsegueix havent estudiat història de la literatura... sinó escrivint i parlant. Molts de nosaltres no sabem parlar: no coneixem la veritable oratòria i potser tampoc no hem après a dialogar, a conversar.

La llengua —deixant a part el seu valor en sí— ens és un medi, un instrument per la difusió i recepció d'idees, del coneixement de les coses. L'estudi d'un idioma en tant serà útil, doncs, en quant ens doni la possibilitat d'usar-lo como a mitjà d'un pensament, d'una ciència.

Per mi, doncs, el valor d'una llengua, a part del valor que li pugui sobrevenir com a possible acte d'obediència, ve també definit bastant per allò de que «és la suma demència aprendre el que s'ha d'oblidar» i no es farà servir.

Avui dia, en quant a les llengües vives, ens és necessari saber almenys el suficient francès per poder-lo llegir amb certa fluidesa.

En quant a l'anglès, és interessant haver-ne estudiat una mica, tenir-ne algunes nocions. Forma part de la cultureta. Estudiar-lo a fons, sinó és en estones lliures, jo diria «en general» que és millor deixar-ho córrer. Perquè igualment ho deixarem després. Es bastant difícil el coneixement de l'anglès per poder-se'n servir. Qui sap, doncs, si no valdria més que uséssim aquest temps per estudiar gramàtica i ortografia catalanes —que no en sabem.

Ara amb el «jumelage» de Barcelona amb Antofagasta i Quezaltenango torna a adquirir una nova importància per nosaltres l'anglès, així com el francès per Douala.

Obrint qualsevol pròleg d'una gramàtica grega o llatina és molt fàcil llegir que el valor de les llengües clàssiques està en que ens donen la clau dels nostres idiomes, que l'exercici de traducció ensenya a formular el pensament, a escriure correctament... per nosaltres tenen també un altre valor. El llatí és la llengua de l'Església, el grec —amb l'hebreu— no és de la Revelació.

Actualmente, el llatí ens té el màxim interès per la Missa i l'Ofici diví. També té molta importància perquè amb ell podem arribar als documents de tot temps de l'Església a l'occident. A més els llibres de text de teologia i filosofia els tenim en llatí — havent d'estar aquest subordinat a aquelles, no al revés.

El grec, com l'hebreu, deu la seva inportància a que amb ells podem arribar als textos inspirats. Es una cortesia amb Déu, i una exigència científica. Ens han dit que amb la lectura durant deu anys del Nou Testament cinc minuts cada día podem arribar llegir, a conèixer la paraula de Déu en el text inspirat. Tenim el deure doncs, crec jo, d'aprofitar-ho.

Ja que en general, les possibilitats d'estudi profund de l'hebreu són molt petites, donades les circumstàncies presents, haurem d' aprofitar-les al màxim. Més que aprendre paraules, hem de voler conèixer el «sensus» general de la llengua, les maneres de dir pròpies dels hebreus —hebraismes—, la seva manera de ser, la seva cultura.

Després d'aquestes reflexions, quedi per tu i per mi que abans de començar l'estudi d'una nova llengua ens hi pensarem una mica. Abans potser haurem d'acabar d'aprendre a dialogar, parlar, escriure... —que no són coses només de gramàtica— el castellà y elcatalà.

Sebastià BECH

REVISEM L VIDA D

INGENUITAT

Mirar de fer-se popular o original en lloc d'enrobustir la propia personalitat.

Creure's el centre del món.

Creure's a cobert de tota influència.

HONRADESA I

Treballar només de cara a l'exàmen i no de cara a la seva formació humana.

Intrigar en lloc de reflexionar.

Perdre molt temps a discutir.

Ésser més amant de les idees que de la veritat.

Caure en l'excepticisme o l'eclecticisme.

Prescindir d'algunes classes per considerar-les inútils, i no influir

SENTIT DE

No imposar-se l'observació dels fets socials (àdhuc del seu propi ambient).

No relacionar-se amb pajesos i obrers.

Ventar-se de conèixer l'ambient obrer perquè ha fet una estada de poques setmanes en una fàbrica.

Ésser intellectualment partidari dels obrers i menysprear pràcticament aquells que no han pogut adquirir certa cultura.

Defugir la solidaritat estudiantil.

Suscitar la formació de clans tancats.

Tenir un excés d'ironia i no suportar la dels altres.

Defugir tot contacte amb els professors.

EQUI

No tenir cura en absolut de la pròpia salut i després preocupar-se'n massa.

(Fragments
L'EXAMEN DE
L. J. Lebret i T

A NOSTRA ESTUDI

ESTUDIANTIL

Parlar i jutjar de tot amb aplom.

Creure que només formen els llibres.

Envanir-se de capacitat. Perdre el temps en estudis inútils.

INTEL-LECTUAL

prou per tal de fer modificar els programes.

Fer-se redactar la tesi per un tercer.

Mancar de l'elemental honradesa en els concursos i exàmens.

No tenir consciència de la necessitat d'una reforma de l'ensenyament.

No reconèixer el valor exacte dels sistemas educatius extrangers.

COMUNITAT

Cercar aquest contacte, no tant per la pròpia formació com per l'èxit dels exàmens.

Estar sempre a punt de manifestar-se per a sostenir les pròpies reivindicacions —àdhuc les discutibles— i indignar-se, per no dir oposar-se, a les vagues obreres.

Oblidar que els estudis constitueixen un privilegi que comporta obligacions en vers el bé comú.

Oblidar que perdre el temps durant els estudis, equivalt sovint a prendre el lloc d'un altre.

Creure que el títol és suficient per a donar dret a una situació privilegiada o al comandament.

Ésser estudiant matriculat per a tenir un motiu social.

LIBRI

Menysprear l'esforç físic regular i no témer d'extenuar-se amb excessos.

«REJOVENIR NSCIÈNCIA» de uavet).

El estudio en equipo.

Estas reflexiones son el modesto resultado de una reunión de curso en la que se revisaron unos hechos: durante el primer semestre académico la mayoría había hecho equipo para el estudio de las asignaturas principales. Se pudo, por tanto, hablar de la eficacia de este sistema, «a posteriori». Agrupamos las precisiones hechas, en tres apartados: 1) Valores del estudio en equipo; 2) Dificultades; 3) Condiciones para su eficacia.

VALORES

El primero es el *enriquecimiento mutuo*. Muchos aspectos en los que uno no había penetrado o había penetrado mal, se aclaran con la aportación de todos. Y esto nos hace pensar en otra cosa: el equipo opera una cierta *nivelación intelectual*. Es cierto que los más capaces continuarán siéndolo, pero harán (si el grupo es heterogéneo) que la distancia con los otros se acorte. No se guardarán para ellos la inteligencia de las cuestiones, que a veces podrían retener egoísticamente.

Otro valor: el equipo *salva del «empollar»*. «El «saberse» la lección es una tentación constante. Resulta fácil contentarse con llegar a una formulación de la tesis «que pase», sin ver claramente su fondo, su conexión, su fuerza o su flaqueza. Al tener que exponer los propios conocimientos y escuchar o solucionar los puntos de vista o dificultades de los otros, uno se ve obligado a darle vueltas a su visión despojándola de verbalismo y penetrándola verdaderamente.

Esto último está muy ligado con la *«catharsis»* que decimos nosotros: la *purificación* que experimenta el pensamiento del que lo manifiesta a los otros. Es verdad que el pensamiento crea la palabra; pero no lo es menos que el intento de expresar la palabra aclara, articula y ordena el pensamiento.

Y por fin podemos apreciar otra cualidad, que si no es de interés para el mismo estudio, sí lo es para su calificativo: sacerdotal; nos referimos a *la ascesis y el entreno* que el estudio en equipo puede suponer para nuestro próximo futuro de sacerdotes del siglo xx. Demasiada tristeza causa saber que hay quien hace la zancadilla al colega sacerdote o que para su «carrera» considera buena la competencia. O que se jacta (con disimulo) de su buen lugar en las oposiciones que preparó «cerrándose» unos meses en la casa parroquial. Quizá el equipo de estudio (o, a quien no le resulte el equipo, la conversación de abertura intelectual con los demás) nos pueda enseñar a no cerrarnos en la rectoría. Pues todo lo que sea comprender a los demás, ayudarlos y dejarse ayudar por ellos en las cosas que nos ocupan (y ahora una de las principales es el estudio), representa dar pasos firmes hacia un sacerdocio diocesano verdaderamente unido para la labor apostólica.

DIFICULTADES

Conviene insistir en que no a todos les va bien estudiar en equipo. Alguno (incluso después de hacerlo) no le ha visto su utilidad. Pero esto podría ser por su culpa o por la de los demás componentes del grupo. ¿Será que él se ha esforzado poco en integrarse o que en conjunto no han saibdo trabajar en equipo? Señalemos algunas posibles fallas:

1) Que uno no se integre en un equipo, porque él ya «se apaña» solo. ¿No ha pensado en que, por lo menos, podría ayudar a los otros? Además, sería muy extraño que él mismo no saliera ganando algo.

2) Que uno no se integre en un equipo o no se integre plenamente, porque le cueste entender las cosas y no se atreva a entretener la marcha de los otros.

3) Que uno no saque provecho porque en vez de seguir el ritmo del equipo está obsesionado en sus propios problemas. Este es quizás el riesgo mayor que corre un equipo. Si son cinco y hay dos «testarudos» intelectuales, que, por añadidura, llevan la voz cantante, los otros tres a buen seguro que se sentirán extraños e incomprendidos. Y si todos hacen lo mismo, entonces el grupo se convierte en una suerte de exhibición intelectual. Nadie escucha a nadie y así los conocimientos no se armonizan, no hay un enriquecimiento orgánico, sino, como máximo, una sesión de ideas apreciables, cuando no de insensateces.

4) También es serio el peligro de los sabios. El ambiente de un grupo intelectualmente homogéneo nunca puede tener un cariz de especialistas. Antes de presentar dificultades o elevarse mucho hay que asegurarse de que todos han entendido la base esencial.

Evidentemente, todos estos peligros que hemos señalado hasta ahora en el comportamiento de los individuos en el equipo pueden ser salvados. Pero los que tengan tales peligros por temperamento ya difícilmente dominable, que no pretendan a toda costa hacer equipo. Se fastidiarían ellos mismos fastidiando a los demás, y ni la ascesis debe aconsejar este fastidio.

Hayo otro peligro, que es el de la «humana fragillitas». Fácilmente se acude a la reunión para «distraerse» un poco, para aflojar la tensión. Si se va con estas ganas, el equipo resultará «muy divertido» o no resultará «del todo mal». Quizá por esto tienen sus reservas los superiores. Pero ya desde Filosofía habríamos de tener la suficiente madurez para que no pasaran estas cosas o, a lo menos, no pasaran demasiado.

Después de todo esto se comprenderá —sin probarlo— el por qué de las siguientes condiciones para un buen trabajo en equipo:

CONDICIONES

1) Individualmente haber mirado antes la materia y después asimilar lo tratado en la reunión.

2) Caminar al ritmo del más lento, vigilando, claro, que no se pierda habitualmente el tiempo.

3) Crear un clima de seriedad y de disciplina intelectual.

4) Esforzarse en coordinar las intervenciones escuchándose mutuamente.

5) Parece un buen método el que uno se explique (no siempre el mismo y menos el más despierto) y los otros hagan precisiones sobre la marcha.

Nos hemos estado refiriendo al estudio de las materias de clase. De momento parece difícil en el Seminario tener tiempo para tratar pocas cuestiones más que las estrictamente de clase. Esto haría mucho más fecunda la labor de un equipo. Se convertirían de equipos repetidores en equipos creadores y se abrirían más anchos horizontes a nuestra formación.

Pero seamos positivos; como las dificultades para que las cosas se organicen así son muchas y complejas, trabajemos para que los equipos de estudio sean eficaces de verdad y tan poco magnetofones como sea posible.

Pedro ADELL

ESTUDIO E INTERCAMBIO

Que nuestro siglo está marcado en su más honda entraña con el sello del funcionalismo, es un hecho evidente y que se nos mete a todos por los ojos. Se puede decir que informa los detalles más insignificantes de nuestra vida humana: todo en ella es funcional; desde la esbeltez cálida y lisa de nuestras modernas iglesias hasta ese pequeño descubrimiento «funcional» de que los bolsillos sirven para guardar dentro las manos. Y si hay algo que escapa todavía a esta renovación vitalizadora, está condenado irremisiblemente a desaparecer. Odiamos lo barroco, lo estático, lo inútil, lo que no palpita al ritmo acelerado de nuestro corazón: es el signo de nuestra época. Y nos sentimos muy orgullosos de que lo sea.

Por eso no vacilamos en decir que nuestro estudio ha de ser funcional. Por eso se nos hacen tan largos los años de estudio, hasta el punto de que, muchas veces, no los aceptaríamos si no palpáramos su rendimiento pastoral próximo e inmediato. Nos parece sencillamente monstruoso que, en los últimos estertores de la edad media, hombres de gran ingenio dedicasen toda su vida al apasionante problema de la naturaleza del agujero, cuando a su alrededor se estaba hundiendo todo un mundo. Y, en los momentos de crisis del actual, un distanciamiento semejante sería para nosotros una cobardía y un renunciar a nuestra misión de luminosidad incorruptible. Sabemos que nuestro mundo es un mundo marchito de verdad y que está esperando recibirla de nosotros. Esta es, pues, la razón funcional de nuestro estudio: nos llenamos de verdad para poder luego derramarla a nuestro alrededor.

Pero esta razón es insuficiente porque descuida un aspecto fundamental: la verdad es ante todo un don personal. El funcionalismo arrastra consigo notables desviaciones cuando pretende subordinar a su impulso vital valores mucho más grávidos de vida que él mismo. Este es nuestro caso. Sería falso atribuir a nuestro estudio *sólo* una misión apostólica, porque la verdad es ante todo y sobre todo para nosotros mismos. Pensamos poco en ello, y eso hace que desvirtuemos el carácter más hondo de nuestra formación. Cristo, en el Evangelio, dirigiéndose a los judíos que habían creído en El, les ofrecía una verdad redentora: «Y la verdad os hará libres...» Ahora bien, esta libertad es personal, se realiza en el misterio íntimo de cada alma humana que florece en verdad. La libertad es como el fruto de esta comunión en el instante inefable en que el alma vacilante del hombre se une a la imperecedera luminosidad de lo absoluto. No podemos concebir una libertad humana que no nazca de este instante de unión personal.

Más aún: la grandeza de la verdad radica en el hecho de que es ella la que se entrega al hombre, la que inunda todo su ser. Hay algo sublime en esta concepción agustiniana de una verdad que podrá ser buscada con pasión, pero nunca forzada a la entrega. El «homo viator» camina hacia la verdad henchido de esperanza. Sabe que la hallará porque su misma esperanza le asegura. Y camina hacia ella... Hemos hablado de una libertad. Libertad es plenitud. No puede ser libre el hombre sujeto al error, pero tampoco lo puede ser el niño que no se ha detenido nunca a pensar si arde en su corazón la llama jubilosa de la verdad. Verdad es plenitud; es la madurez de un espíritu, libre para entregarse por entero. Sólo en la verdad encuentra el alma humana su plenitud. No son, pues, demasiados nuestros años de formación si al cabo conseguimos alcanzarla; no es demasiada toda una vida.

Quizá esta concepción del estudio pueda parecer cerrada e incluso entretejida de sutil egoismo, sobre todo para aquel que ha recibido el mandato de recorrer los senderos polvorientos de este mundo sin alforja ni túnica de repuesto. Esta verdad apetecible en sí y por sí, ordenada fundamentalmente a nuestra propia plenitud, esta verdad que aún siendo la misma y única para todos, es en cierto modo intransferible por lo que tiene de personal e íntima... Y quizá lo sería si no diésemos un paso más adelante. No bastaría, fijémonos bien, que apelásemos al mandato del Señor que nos urge a evangelizar. Ha de haber algo más hondo que justifique ese mandato. Hemos de dar la verdad, pero ¿por qué? ¿No es acaso nuestra y sólo nuestra, aun en el misterio de su absolutez universal? ¿Y es posible el don total de lo más íntimo que tenemos? Sí lo es, e incluso necesario. Porque hay aquí una sublimación del concepto mismo de verdad, que se dilata en el amor. No me voy a referir a esa entrega continuada de la verdad que exigirá nuestro ministerio sacerdotal. Allí sembraremos a manos llenas sin volver a fijar los ojos en el suelo en que germinó quizá nuestra semilla. Cierto que todo cuanto aquí digamos se le aplica igualmente: No en vano el Cuerpo místico es el Cuerpo de Cristo, a quien el sacerdote ama apasionadamente.

Con el intercambio tenemos el peligro de que nos ocurra lo mismo que con el estudio. Se habla mucho de intercambio; en algunos sectores, demasiado. Y la razón que se aduce es, naturalmente, una razón funcional: Abrir horizontes, facilitar contactos, ser base de un fecundo trabajo en equipo... Razones todas maravillosas, pero que se quedan cortas, porque son meramente funcionales. Y como a veces fallan, no es raro que todo cuanto sobre ellas hemos construido se desmorone en un instante.

Y sin embargo, en la misma esencia de la verdad, tal como antes la señalábamos, late la razón más profunda. Decíamos que la verdad es plenitud, es libertad. Toda plenitud está esencialmente abocada a una comunicación, y por eso recibe en el amor su perfección última. Esa verdad, tan nuestra, tan universal, necesita amar, entregarse de nuevo, para ser plenamente nuestra y plenamente verdad. Para poder decir que una verdad es nuestra, tenemos que haberla separado alguna vez de nosotros. Es entonces cuando se siente un desgarrón en el alma, cuando estalla el anhelo y la felicidad de la posesión. Nunca la joven madre siente tan hondo que aquel pequeño es suyo como cuando por vez primera lo deja entre los brazos del padre. Y para entregar esa verdad hecha ya carne propia es necesario amar mucho. Amor a aquel en quien deposito mi verdad, pero amor también a la misma verdad, a la cual, desde el instante mismo de la entrega puedo mirar ya como un pedazo de mi ser florecido.

Nuestra verdad, al ser así entregada, es portadora de una gran misión. No podemos ambicionar a imponerla en el corazón de otro, en el corazón de aquel a quien amamos, porque ya hemos dicho que el instante de encuentro con la verdad es intransferible. Pero hará que ese otro a quien amamos la encuentre como *suya* aun siendo el patrimonio único de todos los hombres. Y de él volveré a recibirla como un nuevo destello en mi caminar hacia la Verdad absoluta.

F. Javier CALZADA, S. I.

TEOLOGIA DE LA HISTORIA

H. Urs Von Balthasar. Editorial Guadarrama.

L'afirmació, Crist és la norma, la llei de la història, és la idea central del llibre. Abans, però, d'estudiar directament aquest tema cal estudiar l'existència temporal de Jesús incluint tota la història.

Així el llibre queda dividit en quatre capítols: 1. El temps de Crist. 2. La inclusió de la Història en la vida de Crist. 3. La persona de Crist com a norma de la Història. 4. La Història sota la norma de Crist.

1. L'existència del Fill és l'acceptació de tot el que li dona el Pare, i es precisament aquesta receptibilitat de la voluntat del Pare la que funda el temps de Jesús. Aquest temps és obrir al món l'eterna interrelació del Pare i el Fill en l'Esperit. El temps de l'home es presenta incluit i plenificat pel temps de Jesucrist.

2. La vida de Jesucrist i la Història estan en l'íntima relació de compliment i promesa. L'obediència de Jesucrist no és però, l'obediència a la Llei o als Profetes, sino al Pare que en el seu «desig de món» ha orientat des de sempre la història vers el Fill. Jesús és l'argument de la història.

Tota la història es mou dins la història de Crist, així entenem que la Gràcia sigui en ella mateixa quelcom determinant i històric.

3. La vida de Jesucrist és encara un fet individual; el fenòmen d'universalitzar-lo és obra de l'Esperit Sant, Ell és el qui forma la Història i la fesomia tan de l'Església com del cristià particular. En aquesta universalització cal distingir tres moments: l'operació del Esperit en el Fill fet Home en els quaranta dies després de la Resurrecció; l'Esperit referint al Crist ressuscitat cada època de l'Església pels Sagraments; en el tercer moment crea les missions eclesiàstiques i personals.

4. El cristià ha d'estar, doncs, en el temps i tractar d'entendre els seus signes. Es necessària una submissió a la història, submissió que no repreenta ni passiviatat ni resignació.

La Història Sagrada no es tanca, sinó que s'obre no sols a la Història profana sino també a tota la Història còsmica.

Lluis GASSIOT

Los otros libros

MIRADA AL PRESENT

AFRICA

La pobreza de Africa en medios culturales es aún más dramática que su miseria económica. El vacío es de una extrema gravedad y se ve comprometido el porvenir de la Iglesia de Africa (...). Si este vacío persiste en los próximos diez años todavía, la élite africana será, a pesar suyo, dominada por el marxismo. El Africa, naturalmente religiosa, puede ser que confíe a Cristo la salvación de su alma; pero pedirá a K. Marx la técnica para construir su país.

(G. BARDONE, director adjunto de la «Cronique Social de France», en *I. C. I.* N.º 139).

FRANCIA

El Padre Rouquette ha publicado un artículo, en el que sugiere la creación de una «autoridad efectiva de la Iglesia de Francia», con jurisdicción sobre los obispos locales, nombrada por Roma, revocable por Roma, sin sede residencial. Esto no quitaría la necesidad de un nuncio, necesario para los asuntos con los gobernantes y para mantener la independencia total de la Santa Sede.

(En «Messager du Coeur de Jesús»).

UNA LUCHA ABSURDA

Dos condiciones son indispensables a la existencia: orden y movimiento. Pero frecuentemente se ve que los partidarios del orden y los partidarios del movimiento se enfrentan en la lucha que puede ser inevitable pero absurda. Los primeros queriendo anexar la moral, la falsean y arrojan a los segundos al campo de la inmoralidad. Y los que pierden son la moral —que se petrifica— y el hombre que cree avanzar cuando simplemente va a la deriva.

(DR. BERGE).

PASTORAL DE LA CIUDAD

Tenemos una visión pobre de la gran ciudad. Sólo la vemos como la gran Babilonia de la perdición. En el plan de Dios, la gran ciudad, como gran ciudad, tiene muchos valores positivos que aportar a la Iglesia. En medio de la vida urbana tan compleja, circula la acción de Dios para salvar a la gran ciudad. Amar a la gran ciudad, como gran ciudad, tal cómo la ama Dios, debe ser el punto de partida para salvarla. Todas las grandes ciudades tienen algo de la Jerusalén celestial.

(J. BERTRÁN, en «Apostolado Sacerdotal». Enero-febrero 1961).

ESPIRITUALIDAD SACERDOTAL

Se exige insistir en la espiritualidad del sacerdocio alrededor del Obispo, en la visión de la diócesis dentro de las líneas auténticas de la tradición, en una organización más orgánica de la parroquia y la vida religiosa, de la acción pastoral diocesana en el concepto de que el laico colabore con la acción pastoral de la Iglesia sobrenaturalizando sus propias tareas.

(CELAM, en *A. D .C.* N.º 100).

OBEDIENCIA

La sumisión nos pide no insistir excesivamente, ni quedarnos sin hacer nada bajo el pretexto de que nuestra actuación no ha sido aprobada (...). Tratemos de emplear todos los medios posibles para acercarnos a los pobres, mientras la obediencia nos lo permita, a fin de llevarlos a Cristo. Tratemos también de hacer comprender a los que no han captado todas las dimensiones del problema misionero.

(MR. ANCEL en *A. D. C.* N.º 98).

H. O. A. C.

La jerarquía eclesiástica os ha dicho claramente (a la H.O.A.C.) que no erais ni debíais ser una Cofradía ni un Sindicato (...). No déis nunca lugar a que fundadamente se os tilde de demagogos; pero ninguno que se llame católico tilde de demagogia lo que está dentro de la Doctrina Social de la Iglesia.

(CARD. PLA Y DENIEL en *A. D. C.* N.º 92).

DESCOBRIM EL MÓN EN EL NOSTRE ESTUDI

La vida dels homes no està condemnada a ésser estèril. Tots tenim en cada època, a cada moment una missió per cumplir. Sentim la necessitat d'ésser útils. Ofegar aquesta exigència és tornar-nos estèrils.

Déu, la societat, el nostre propi ésser ens donen un sentit de la vida, uns deures per realitzar.

Nosaltres, els seminaristes de Barcelona, per voluntat de Déu ens donem a una societat, l'Església, d'una manera total. I per això, com a fills de Déu a l'Església, tenim la nostra missió específica en cada moment, a cada època.

La nostra actual vida d'estudi té sentit. Examinar-ho és collaborar a que no sigui tan estèril. L'Església exigeix de nosaltres una intensa educació intellectual.

Pius XI ho formulava així: «Preparació perfecta i formació completa com correspon als que han d'esser consagrats a tan sublims ministeris, i, per tant, santedat i ciència, que són els resorts indispensables del zel sacerdotal. No n'hi ha prou amb una bondat ordinària per al sacerdot, que, cridat a ésser un altre Crist, ha d'edificar els fidels per la profunditat de la seva virtut i la perfecció de la seva vida; i la seva ciència no pot ésser superficial o mediocre, sinó sòlida i vasta tal com exigeix Déu del seu ministre i el poble espera, amb justícia, del sacerdot.» (A l'episcopat filipí el 18 de gener del 1939).

Aquesta obligació que tenim de formar-nos intellectualment no té pas tan valor en sí como en funció de la nostra futura vida de sacerdot.

Esser sacerdot diocesà és encarnar-se en el món. Hem d'esser la sal de la terra. La sal no acompleix plenament la seva missió fins que es barreja amb l'aliment i li dóna gust. Heus ací la nostra obra en el món: Barrejar-nos amb la gent per donar-los la vida de Crist.

No estarem en el veritable món si primer no el coneixem. Examinant la història de l'Església veurem que la seva tasca apostòlica ha estat diferent segons la realitat en què s'ha trobat.

Nosaltres no ens preparem per a separar-nos dels altres homes. «No et demano que els treguis del món sinó que els preservis del Maligne.» (Jn. 17,15). Hem de donar als homes la gràcia de Déu, i per això hem de baixar al seu ambient, perquè avui desconeixen Déu i no el troben a faltar.

La nostra preparació intellectual està en ordre al nostre futur treball apostòlic. Es d'ací, davant d'aquesta responsabilitat, d'on hem de sentir la necessitat d'un Seminari que ens formi. Si aquesta formació, per moltes circumstàncies, ens exigeix un cert apartament del món, no ho hem de fer per fugir-ne sinó per tenir una visió d'ell més completa, per estimar-lo més. Però assolida la base d'aquest amor, no serem veritables sacerdots diocesans sinó hi ajuntem l'acció apostòlica. Els seminaristes ens preparem per a ésser sacerdots diocesans.

Heus ací la missió de la nostra vida d'estudi; conèixer el món per a estimar-lo, per dir-li que Déu ens estima. Per això hem d'aprendre de veure i jutjar en Crist la realitat actual, fonament de tota acció ben feta.

La nostra tasca d'estudiar no està separada de la realitat del món. En ésser ordenats sacerdots haurem de sentir com a nostres les necessitats de l'Església i les pròpies tant sols en quant ho són d'aquesta societat cristiana. Coneguem des d'ara les necessitats de l'Església!

Certament, això comporta molts perills: ací radica la necessitat d'uns formadors. Enfocar el Seminari d'un altra manera per voler evitar aquests perills, és, em sembla, adulterar la missió formadora, que està cridat a realitzar en el nostre temps.

Coneguem i estimem els germans que ens envolten i estimarem a tothom. Aquesta actitud també s'ha de reflexar en els nostres estudis. Si, per exemple, estudiem la filosofia escolàstica sense relacionar-la amb les maneres de pensar actuals serem pous molt profunds de ciència d'on mai cap dels homes d'avui no en podrà treure res. I així no complim el nostre deure sacerdotal.

El pensament filosòfic modern no escolàstic, també té un valor i és l'estar fet pels homes del nostre

temps, i per això no ens en podem desentendre. Tenim l'obligació d'estimar i corretgir aquestes doctrines com a construïdes per germans nostres. No les podem menysprear o derrocar així com així; l'amor de germans ho ha d'impedir. D'ací la necessitat d'aprendre a jutjar amb profunditat, a no ésser simplistes en les nostres acusacions.

Déu, per Jesucrit, ens ha donat uns germans per estimar en el nostre treball actual de l'estudi. Nosaltres som instruments d'Ell per comunicar-los la seva gràcia. Per això hem de voler profunditzar la ciència de Déu, per viure més la seva Vida, per estimar-lo més amb el nostre amor concret de futurs sacerdots diocesans.

Déu no es desentén del homes: més, Déu, per nosaltres, ha d'estar en els homes. «Tot el que feu a un d'aquests petits a mí m'ho feu.» Davant d'aquest sentit realista de la nostra vida intellectual, Pius XII deia sobre el estudis bíblics:

«I el professors de Sagrada Escriptura donin en els Seminaris tot l'ensenyament bíblic, de tal manera, que armin els joves que es formen per al sacerdoci i per el ministeri de la divina paraula amb el coneixement i l'amor de les Divines Lletres, puix sense elles no es poden obtenir fruits abundants d'apostolat. Per tant, l'exposició exegètica ha d'ésser principalment teològica evitant les inútils discusions i ometre tot allò que sigui font de vana curiositat més aviat que foment de veritable doctrina i pietat sòlida» (Divino afflante Spiritu, 27).

Per això, veient la necessitat que tenim d'estudiar coneixent més els nostres germans que ens esperen no ens és lícit desentendre'ns d'ells fent l'absurd dualisme d'una actual vida de formació particular i una futura donació a ells.

El mateix Pius XII en l'Encíclica «Menti nostræ» observava el perill que tenen els seminaristes, sobre tot els que han entrat al Seminari molt joves, que, en formar-se en un ambient massa retirat, poden trobar grans dificultats en el tracte del laicat i prendre una actitud equivocada y falsa davant del fidels.

Dins del nostre pla d'estudis i fora d'ell tenim en el Seminari un deure per realitzar: descobrir-hi els germans que ens volten per aprendre d'estimar-los en la seva concreta manera d'ésser. Es fàcil caure en el perill d'estimar la humanitat d'una manera massa abstracte, teòrica, poc encarnada, i per altra banda, desentendre's dels que tenim al costat. L'Evangeli no ens ho ensenya així.

Serveixin aquestes reflexions per fer-nos més conscients de que som membres d'una societat a la que hem de tornar estimant-la i coneixent-la més que abans d'apartar-nos-en. Si no és així, perdem el temps estudiant com a futurs sacerdots diocesans. I en el fons és, potser, perquè volem.

Joan RIGOL i ROIG

Parlem.ne

S'estudia prou?

Em limitaré a l'estudi a Filosofia. Exposaré una opinió personal, per tant exposada a la crítica i al pensament contrari. La data és senzilla: no s'estudia, és a dir no hi ha un afany intellectual. Remarqui's que no dic intellectualista (conèixer sense la voluntat de seguir en la pràctica el coneixement. Rumiar idees i no fer accions).

Vàries són les causes d'aquest fet. Entre d'altres hi ha el fet de que no se'ns ensenya des del començament prou a estudiar; el no veure la importància de l'estudi; el no haver-hi un horari prou apropiat per l'estudi; la confusió entre l'estudi metòdic i l'estudi en general, etc.

Aquesta lliçó diària, és moltes vegades reduïda, i aleshores és

Per moltes causes entre d'altres, per algunes de les que hem esmenat abans, es(creu que l'estudi queda concretat a l'estudi dels texts de classe. La lliçó diària.

Aqusta lliçó diària, és moltes vegades reduïda, i aleshores és fàcil fer l'abstracció: avui ja no he d'estudiar. S'ha confós sense adornar-nos-en l'estudi de la «lliçoneta» amb l'estudi.

L'estudi és quelcom més que l'estudi de la «lliçoneta». Estudi vol dir saber i més encara pensar moltes coses, molts problemes. Estudi vol dir reflexionar. Vol dir llegir i pensar. Vol dir estar preocupat dels problemes concrets d'avui i d'ahir. Estudi vol dir estar present en els problemes. Estar present en el nostre món. El nostre estudi ha de respondre a una problemàtica actual, en el fons ha de respondre a unes exigències d'estimació.

Nosaltres no ens podem contentar en aprendre la lliçó diària.

Hem d'estudiar Filosofia, hem d'aprendre a filosofar, hem de conèixer la Història de la Filosofia, hem de conèixer i pensar els problemes cosmològics, ètics, ..., i tot això no vol dir concretarse solament a estudiar-se la lliçó diària.

Hem d'estudiar Història. Conèixer la història de casa nostra. Conèixer la història d'Europa.

Hem d'estudiar el teatre del nostre temps, la novella del nostre temps. Sols així hi podem estar presents. Sols així podrem comprendre els homes que fan aquesta novella, aquest teatre, i estimar-los.

Hem d'estudiar... moltes més coses...

I per a això són precises dues coses: primera, afany de saber per estimar; segona, una direcció a seguir.

I aquí ve la tasca dels superiors, dels professors. Encaminar aquest estudi. Suggerir-lo. Desvetllar-lo. Sense aquesta direcció l'estudi pot esdevenir anàrquic, pot convertir-se en un perdre el temps.

No creguem, doncs, que estudiant la lliçó diària, la plana diària, complim ja amb el nostre deure d'estudiar. Ens falta encara l'autèntic afany de conèixer per poder estimar. En el fons és perquè no estimem els homes —que fan filosofies, històries, cultures...—, que no ens interessem per conèixer el que fan, que no ens interessem per conèixer-los.

Joaquim SIRERA

Persones o Estructures?

L'article publicat sota aquest títol en el núm. 18 d'EUGE —article que crec francament equilibrat—, és el que m'ha mogut a insistir sobre aquesta problemàtica. Cal profunditzar el que ens interessa; el que ens «frapa» si de veritat creiem que Déu ens parla a través de *totes* les circumstàncies i *tots* els aconteixements diaris.

Sí, cal que les estructures canviïn, però cal que aquest canvi sigui originat per la transformació, «metanoia» de la persona, és a dir, és necessari un canvi intern, conscient, cara a Déu. Hem de deixar de ser jo per ser aquella persona nova de Crist, del Crist que vol refer-ho tot pel Pare, car si la persona no es canvia és possible pensar que el que busquem no és la glòria de Déu, sinó la nostra comoditat —i això pot ésser d'una hipocresia refinada— encara que externament i potser també inconscientment diem que també ho fem pels que ens seguiran... perquè estiguin millor —i és molt lloable i cristià aquest intent!—, però potser en el fons, en el fons... no volem agafar —com es diu comunment— el toro per les banyes..., ens costa deixar l'home vell, puix ens hem de santificar amb tot allò que Déu —sens dubte— ens dóna i ens demana «hic et nunc», allò que ens fa negar-nos a nosaltres mateixos —no és la negació pròpia la primera condició per seguir-LO?—, i de vegades ens és dolorós; però tots sabem que no hi ha veritable amor si no hi ha sofriment veritable!

¿Voleu dir que no podríem aprofitar les nostres R. de V. per plantejar-nos les *veritables* exigències, aquelles que Déu ens demana i posar-hi tot el nostre foc i alegria de joves?... i ésser conseqüents!

Tots estem d'acord que hi ha moltes coses per canviar; però, ¿estem d'acord tots que dins aquestes coses per canviar hi figura a primer terme el nostre propi canvi i que això significa morir al nostre propi jo... per ressussitar amb Crist?

Tanmateix Déu no ens demanarà comptes de si les estructures s'han canviat o no, sinó de si —estimant— hem procurat canviar-les per Ell amb la nostra pròpia santificació —esforç personal— i amb la unió operant amb els altres —esforç collectiu.

Parlem-ne.

Joan CAPELL

Un cas

D'entre nosaltres n'hi ha que no sols no escriuen, sinó que no parlen les dues llengües dels barcelonins. Ningú no gosaria dir en veu alta que no cal saber-les, i no obstant n'hi ha que no s'esforcen per saber-les.

De vegades la nostra inconsciència i comoditat ens especialitza limitant-nos, empetitint-nos. Això que us dic que passa, n'és un cas ben clar.

Josep BATALLA

MONS. ANCEL

Estamos, o mejor dicho, seguimos preocupados por un problema que despierta toda nuestra atención: El estudio del Evangelio.

Una revalorización formal del Evangelio, como ideología, está surgiendo en muchos ambientes. Infinidad de causas producen este resurgimiento. En todo ello no es poca la importancia que tiene el deseo de volver hacia una autenticidad de vida cristiana, ceñida lo más sinceramente posible a la persona de Jesús de Nazaret.

La visita a nuestro Seminario de Monseñor Alfredo Ancel, obispo auxiliar de Lyon nos ha facilitado el dialogar con él sobre este asunto.

—¿Qué lugar debe ocupar el estudio del Evangelio en nuestra actual formación de clérigos?

—Por lo menos una hora a la semana de estudio personal del Evangelio. La Sagrada Escritura debe tener el interés de una dedicación especial. Esta dedicación no sólo debe ser científica (¡es muy importante!), sino espiritual. Hay que alimentar nuestra oración con la consideración reposada del Evangelio, mejor dicho, de la Sagrada Escritura. *Mais l'Evangile en pré férence!*. Es así como el Evangelio informará todos los actos de nuestra vida.

—¿En el estudio de asimilación vital del Evangelio tropezamos con nuestra mentalidad inicial? (Ambiente social, familiar, clerical...) Quizá adulteramos el Evangelio.

—Pensad que el Evangelio respeta el temperamento y libertad de los individuos. Conserva y aumenta lo que tenemos de positivo, y purifica poco a poco todo lo que tengamos en desacuerdo con el espíritu de Cristo. Eso sí: hay que ir con sinceridad.

—¿Pueden ayudarnos nuestros compañeros a dar este sentido dinámico al Evangelio?

—El Evangelio exige abertura, pero al mismo tiempo enseña a discernir lo que es de Dios de lo que no lo es.

Ciertamente que los compañeros pueden ayudar. Es notable la formación que adquirís intercomunicándoos. No obstante, nunca hemos de copiar lo que el compañero hace. Eso sería impersonal. Hay que asimilar y vitalizar lo de los demás. Lo que no es evangélico en el otro hemos de dejarlo de lado, pero sin condenar. Eso sería apartarnos del Evangelio.

—¿Da usted mucha importancia, en este trabajo de asimilación vital, a los superiores y profesores?

—El estudio del Evangelio ha de ser «abierto» y bien orientado pastoralmente. Hemos de poseer una actitud de docilidad de fe respecto a los superiores, porque Dios se sirve de ellos. Hay que aprovechar todo lo positivo que nos den, sin pedir peras al olmo.

En vuestra vida, podéis encontraros con la dificultad de que no comprendan vuestra vocación evangélica, pero siempre obedecer.

—Nuestro trabajo personal es importante; pero, a veces, tenemos miedo de empequeñecer el sentido de tal o cual pasaje evangélico.

—El trabajo personal es absolutamente necesario. Pero andemos con cuidado. Hemos de ayudarnos de los buenos comentarios, aunque sin esperarlo todo de ellos.

El descubrimiento personal de lo que Cristo me dice en el Evangelio tiene mucha importancia. No tengamos miedo de escuchar. Seamos sinceros y tengamos confianza a pesar de nuestra miseria, a pesar de nuestra limitación. Cristo, a través de su Evangelio, puede hacer de nosotros unos santos.

—¿El trabajo es exclusivamente nuestro?

—Hacer vivir la vida de Cristo es obra del Espíritu Santo. El es quien nos guía y quien nos da luz = ver, y fortaleza = decidir.

Creamos en el Espíritu Santo y dispongamos su labor con una visión de fe de nuestra vida.

—Hemos visto, a lo largo del diálogo, las muchas influencias que nos puedan ayudar a convertir el Evangelio en vida. ¿Pero, cómo hacer para que predominen las buenas influencias?

—Para convertir el Evangelio en vida propia, hay que asimilar lentamente sus palabras, las acciones de Jesucristo... y ver si nuestra vida está de acuerdo con el espíritu evangélico.

La Revisión de Vida en común es un medio eficacísimo que nos da esta dimensión evangélica. Es una mirada comunitaria de fe sobre la complejidad de nuestra vida. En ella aprenderemos a distinguir las buenas influencias.

—Partiendo de la experiencia comprobada de que a los hombres les seduce la sencillez del mensaje cristiano, contenido en el Evangelio, ¿cómo prepararnos para transmitir este mensaje en nuestra predicación, catequesis...?

—Predicar el Evangelio es cosa que compromete a mucho. Hemos de estar decididos a los mayores sacrificios. Sólo entonces nuestras palabras convencerán.

Para predicar según el Evangelio, hemos de asimilar —el estudio y la revisión de vida ayudarán— el espíritu de Cristo, para que instintivamente afrontemos los problemas según la luz del Evangelio. No es suficiente predicar según los estudios teológicos, y a ratos, entremezclar textos evangélicos. Hay que predicar llevando el Evangelio muy adentro.

BREU-CAPELL

I. G. STEL - Depósito legal.